

Fjärde roten, tomt 55

Kvarteret Sparbanken

Femte roten 1637–57v

Drottninggatan väster om västra, södra sidan

Första roten 1657h–70

Nordöstra hörnet mellan Drottninggatan 7.5.3 och Magasinsgatan 8 (tillsammans med 4.53, 4.54)

Johan Gustafsson Örnevinge

1670–72 4 tomter

Underlagmannen välb Johan Gustafsson Örnevinge till Högboholm och Floda och Västmanland och Bergslagen begärde (genom Noraeus) inprotokollering av två obligationer den 17.8.1649:

1) Han hade caverat för *Olof Nilsson* för 491 tunnor spannmål, som skulle inlevereras i kronones magasinshus nästkommande februari. Olof Nilsson pantsatte till Örnevinge och hans hustru sin nybyggda gård i Göteborg. Pantsättningen undertecknades av Olof Nilsson den 14.12.1648.

2) Ny pantsättning den 4.8.1649 av den gård Olof Nilsson bodde i företogs av Olof Nilsson till Johan Gustafsson Örnevinge, hans hustru och arvingar.

Angående några pantsatta och försålda saker fann rådhusrätten den 25.4.1653 att *löjtnanten Anders Sinklair, Börge Amundsson, Claus Harder* och *Joakim Schönfeldt* inte var skyldiga att svara lagmannen *Wälb Johan Gustafsson Örnevinges* fullmäktig *notarien Peder Haraldsson* till hans klagan, alldenstund de saker, som fordrades, var pantsatta och försålda dels av dem, som gå omkring staden att försälja gods för folk, dels *Oluf Nilsson* själv, utan lagmannen måste hålla sig till dem som efter skedd inventering varit ombetrodda godset och omhänderhaft det och söka det som han kommit tillkorta av dem.

President Magnus Gripenklou

1669–75, änkan 1676–81

Gustavi tomtöreslängd 1673–75, hustrun 1676–81

4 tomter fria

Den 4.10.1670 beslöts det, att hyresmannen av assessor *Johan Gustafsson Örnevinges* gård skulle bekosta gatuläggningen där bakom Magasinsgatan och draga av kostnaderna på hushyran.

Den 3.7.1673 uppbjöds tredje gången president *Magnus Gripenklous* gård, som han köpt av assessor *Johan Gustafsson Örnevinge*. Den 9 juli samma år omtalades det i rätten, att president *Gripenklou* hade hembjudit den närmaste grannen *Nils Svensson snickare* den gård, som han köpt av assessor *Örnevinge* men fått till svar, att snickaren inte ämnade nadra gården, varför presidenten skulle få fastbrev, när gården var lagstånden.

Magnus Paulumbus Gripenklou var assessor i Svea hovrätt och tidigare borgmästare i Visby, när han efter *Israel Norfelts* utnämning till burggreve i mars 1664 av regeringen på rikskanslerns förslag utsågs till justitiepresident i Göteborg. Magistraten hade föreslagit, att antingen *Israel Norfelt*

skulle uppehålla båda tjänsterna eller också någon av Laurentius Lundenius eller rådmännen Arfwid Gudmundsson eller Anders Amundsson skulle erhålla tjänsten men regeringen föredrog Magnus Paulumbus i hans egenskap av skolad jurist och prövad administratör. I samband med utnämningen adlades han för att i enlighet med egen önskan erhålla större auktoritet (Almquist I:372).

Han måste dock kämpa hårt med burggreven Israel Norfelt för att upprätthålla denna auktoritet. Burggreven var mycket mån om sin prestige och tålde icke att någon annan kom i närheten av jämbördighet. Bland de tjänster Magnus Gripenklou gjorde staden märks att han 1666 mot 8 pro-cents ränta lånade staden 300 rdr till en rådhusomt och 1674 600 d smt. Dessa medel var icke återbetalda vid Gripenklous bortgång den 15.4.1676.

Överstelöjtnant Henrik Johan Belfrage

1684–1708, sedan arvingarna

Överstelöjtnant Henrik Johan Belfrage lagbjöd den 18.2.1684 hus och gård belägen västan Lilla Hamnen mellan snickaren Nils Svenssons efterleverskas gård å östra och hustru Elsa Danielssons gård å södra sidan, som han köpt av välborna *fru Catharina Gripenklou* för 1 500 d smt. Enligt 1696 års tomtöreslängd bestod den av 4 1/2 tomter. Wilhelm Berg anger i sina samlingar angående husägare och tomter i Göteborg, att blott hörntomten låg åt Drottninggatan, de övriga vette åt Magasinsgatan. Överstelöjtnant Henrik Johan Belfrage, som varit gift med *Maria Stöltenheim*, avled 1708. 1710 ägde "Överstelöjtnant Belfrages hus" 4½ tomt.

Lagmannen Alexander Cock (5.48) skrev 24.5.1707 (EIIa:19; att han redan för tio år sedan förgäves hade klagat över att hans grannar "här omkring låta föra den oreenligheet som falla i dess gårdar, och den lägga inn på mitt huus och Plancke, så att det nu en märkelig skada deraf tagit".

Magistraten lät klagomålet gå vidare till (L. S. el F?) Belfrage, som svarade "att min sahl fader låtit på denne Publique Platsen ibland lägga giödsell, och densamma med den, som grannarne margfaldigt ditkiört, till vår gård i Lundby som oftast medan uppit vatten varit, bortfört, så att Jag derföre icke kan offtage /begripa/ hwarföre den Edle Hög-de Magistraten behagat oss ensam påminna, emedan grannerne deromkring, så den ene som den andre, hafwa både hästar och koor, som före giödzell och oreenligheet på ofwanbe-te platz uthan att bekymbra sigh, huru den skall blifwa derifrån kördet."

Upphandlingslängden 1717 talar fortfarande om "Överstelöjtnant Belfrages hus". Där bodde *Capiteinen Ståhlhandske* av amiralitetet, *fru Gertrud Edenberg* med pigan Anna Nilsson.

Handelsmannen Johan Gercken

visade den 13.5.1717 ett köpekontrakt underskrivet av *guvernementsauditören Cock* och *Alexander Hadelin*, vilka efter fullmakt, daterad den 5.5.1717 till honom försålde sal herr överstelöjtnant Henrik Johan Belfrages arvingars hus och gård på Drottninggatan mellan Conrad snickares gård å östra och Nils skomakares hus och gård å södra sidan på Magasinsgatan belägen, bestående av fyra och en halv tomt för 3 000 d smt plus diskretion. Första uppbud erhöles. Gercken anhöll att få tomterna uppmätta.

Styrman Paul Rasmussons hustru Anna Catharina Hammar beviljades efter ansökan att återfå den halva tomten till sin gård, eftersom den hade sålts av hennes mormor *Anna Anfastdotter*.

Johan Gercken är identisk med den vinförlåtare, som fick burskap 12.3.1716. Han blev senare handelsman. Gift 11.12.1717 med *Margareta Rosenbusch*, född 1685, begr. 3.2.1760 Hon var

dotter till *handl Joh Herman Rosenbusch*, född 1647, död 1714 och *Anna Valck*, död 1724. Margareta Rosenbusch var änka efter *Christian Schuldt*, "ein junger Kaufmann aus Hamburg burtig", begravd i Chr. 18.5.1716, "nach dehm Er nur 3/4 Jahr im Ehestande gelebet, und 5 tage kranck gewesen" (vigsel med M. R. 19.8.1715). Johan Gercken hade vid en eldsvåda norr i staden 1721, då 3 hus brann, fått högra låret avslaget vid explosionen av en kruttunna, varav han blev halt och vanför (Berg II:3–4, 393).

Johan Gercken var avliden 1744, då hans hus och gård på Drottninggatan värderades. Boupp-teckningen 18.4.1744 efter Johan Gercken visade en behållning på 10 000 d smt, därav hus och gård på Drottninggatan med tapeter i rummen, värderad 6909:25 d smt. (En bokhållare Johan Gercken begravdes i tyska kyrkan 6.12.1757.)

Änkan ägde gården ännu 1755. Hon bodde i gården tillsammans med svågern *rådmannen Johan Mellenberg* (den 21.12.1725 gift fru *Anna Catharina Rosenbusch*) och mågen

bryggaren Johan Hindrik Leiditz

(gift 2.11.1744 med *Anna Dorothea Gercken*), vilken

står för gården 1765–75 liksom hans änka 1790. Han fick burskap som bryggare 25.3.1748.

År 1800 svarar *bryggaren Christian Adolf Leiditz* för både 4.54 och 4.55: de kallas hans ödetomter 1807. Säljuppbud för 4.54–55 14.6.1813 och för avbrända tomten 4.53 14.9.1807. (Se 8.25–26, uppbud 28.4.1806 säljuppbud med hans bryggeriverk 23.1.1809 genom utmätning)

Senare uppbud av 4.55–56

Emanuel Norling m fl	27.4.1807
----------------------	-----------

Senare uppbud av 4.54–55

Johan Henrik Leiditz	14.6.1813
----------------------	-----------

handl Carl Gustaf Lundgren	25.7.1814
----------------------------	-----------

postmästare Anders Gjers	4.8.1817
--------------------------	----------

Senare uppbud av 4.53–55

bolaget A P Frödings Enka & Son	15.7.1822
---------------------------------	-----------

grosshandl. Anders Georg Levgren	5.3.1838
----------------------------------	----------